

Inspektionsrapport
från Skolverket
2007:77

Utbildningsinspektion i
den fristående grundskolan
Fredrikshovs slotts skola
i Stockholm

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Stiftelsen Carpe Diem
Fredrikshovs slotts skola
Fredrikshovsgatan 6
115 23 Stockholm

2007-06-12
1 (3)
Dnr 54-2007:158

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Fredrikshovs slotts skola i Stockholm

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående förskoleklassen och grundskolan Fredrikshovs slotts skola i Stockholm kommun. Besök gjordes i skolan den 6-7 mars 2007.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående förskoleklass och grundskola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 12 september 2007 skall huvudmannens namn redovisa till Skolverket enheten i enhet vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten i Fredrikshovs slotts skola är väl fungerande och att eleverna når mycket goda kunskapsresultat. Undervisningen håller genomgående hög kvalitet och är väl i linje med de nationella målen. Skolan elever får sin rätt till utbildning och stöd väl tillgodosedd. Skolans miljö ger även eleverna goda förutsättningar att utveckla de normer och värderingar som anges i läroplanen.

Följande områden inom Fredrikshovs slotts skola visar dock sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Skolan genomför inte utvecklingssamtal (1a kap. 7 § förordning om fristående skolor jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolan har inte upprättat individuella utvecklingsplaner (1a kap. 7 § förordning om fristående skolor jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolan använder felaktiga betygskriterier (1a kap. 7 § förordning om fristående skolor jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Eleverna har inte medverkat vid utarbetandet av kvalitetsredovisningen (Förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. § 5).

Skolverket bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolan bör förbättra uppföljningen och analysen av de samlade kunskapsresultaten i samtliga ämnen i förhållande till målen att uppnå i årskurs 5.
- Skolan behöver förbättra arbetet med elevernas möjlighet till inflytande.
- Kvalitetsredovisningen bör förbättras så att den i högre grad innehåller en bedömning av måluppfyllelsen i förhållande till de nationella målen.

På Skolverkets vägnar

Marie-Helene Ahnborg
Avdelningschef

Anna Bergstedt Nordqvist
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsråden Christina Sjögren, Anette Älmdalen, Christina Aro Östgren, Claes-Göran Aggebo samt enhetschef Agneta Sandén deltagit.

Skolverket

Beslut

2007-06-12

3 (3)

Dnr 54-2007:158

Bilaga

Rapport

Kopia till

Stockholm kommun

Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående Fredrikshovs slotts skola

Innehåll

Inledning	1
Underlag	2
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	3
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	10

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Fredrikshovs slotts skola den 6-7 mars 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets fjärde inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet 1993. Den senaste inspektionen av skolan gjordes 2002 (beslut den 25 juni 2002, dnr 2002:827). I beslutet konstaterade Skolverket att Fredrikshovs slotts skola uppfyllde kraven för fortsatt godkännande.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som anges i Skolverkets beslut åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av beslutet. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte förskoleklassen och lektioner i de flesta årskurserna. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Huvudmannen för Fredrikshovs slotts skola har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Stockholms kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Fredrikshovs slotts skola har deltagit i den uppföljning och utvärdering som kommunen bestämt.

Beskrivning av skolan

Fredrikshovs slotts skola	Antal barn/elever
Förskoleklass	24
Grundskola	253

Skolverket godkände Fredrikshovs slotts skola i Stockholms kommun som en fristående grundskola för årskurserna 1-6 genom beslut (dnr 1992:1523) den 29 oktober 1993. Verksamheten startade höstterminen 1993. Den 21 december 1993 (dnr 1993:2440) erhöll skolan godkännande och rätt till bidrag för årskurserna 7-9. Enligt beslut (dnr 98:643) den 29 april 1998 får skolan anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Huvudmannen har även enligt underrättelse (dnr 2000:3144) den 3 oktober 2000 godkännande och rätt till bidrag från barnens hemkommuner för att bedriva förskoleklass i anslutning till skolan.

Huvudman för skolan är Stiftelsen Carpe Diem med organisationsnummer 802017-8060.

Verksamheten vid Fredrikshovs slotts skola startade läsåret 1993 och omfattar förskoleklass samt årskurserna 1-9.

Skolan hade vid inspektionsbesöket 277 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Stockholms kommun, men skolan har även elever från Lidingö, Täby, Upplands Bro, Solna, Nacka och Värmdö kommun.

Skolan är inrymd i ett gammalt slott nära Djurgårdsbron. Den äldsta byggnaden är från 1600-talet och den andra från 1700-talet. Slottsparken utgör elevernas skolgård. Delar av verksamheten är inrymda i intilliggande lokaler.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Fredrikshovs slotts skola och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Inspektörerna bedömer att Fredrikshovs slotts skola är en väl fungerande skola där eleverna når mycket goda kunskapsresultat. Undervisningen håller genomgående hög kvalitet och är i linje med de nationella målen. Skolans elever får sin rätt till utbildning och stöd väl tillgodosedd. Skolans miljö ger även eleverna goda förutsättningar att utveckla de normer och värderingar som anges i läroplanen.

Inspektörerna bedömer dock att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan genomför inte utvecklingssamtal minst en gång varje termin (1a kap. 7 § förordning om fristående skolor jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolan har inte upprättat individuella utvecklingsplaner i enlighet med bestämmelserna (1a kap. 7 § förordning om fristående skolor jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolan använder felaktiga betygskriterier (1a kap. 7 § förordning om fristående skolor jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Eleverna har inte medverkat vid utarbetandet av kvalitetsredovisningen (Förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. § 5).

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör förbättra uppföljningen och analysen av de samlade kunskapsresultaten i samtliga ämnen i förhållande till målen att uppnå i årskurs 5.
- Skolan behöver förbättra arbetet med elevernas möjlighet till inflytande.
- Kvalitetsredovisningen bör förbättras så att den i högre grad innehåller en bedömning av måluppfyllelsen i förhållande till de nationella målen.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Kunskaper

I läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. (Lpo 94) och de nationella kursplanerna finns angivet vilka kunskaper och färdigheter som eleven skall ha uppnått inom respektive ämne vid slutet av det femte skolåret och när de avslutar sin grundskoleutbildning i årskurs 9.

I skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2005/2006 finns en redovisning av resultaten på de nationella proven i årskurs 5. Den visar att 26 av 27 elever nått målen i svenska och engelska och att 24 av 27 nått målen i matematik. Redovisning av i vilken mån eleverna nått målen i övriga ämnen saknas.

När det gäller vilka resultat eleverna nått i förhållande till de nationella målen i årskurs 9 finns detta redovisat i form av resultaten på de nationella proven och meritvärdet. Vidare redovisas i vilken utsträckning elever var behöriga till gymnasiet och hur väl eleverna fick sina val tillgodosedda.

Tabell 1 Sammanställning av resultat i årskurs 9 vid Fredrikshovs slotts skola jämfört med samtliga skolor i Stockholms kommun samt riket år 2004, 2005 och 2006.

	Skolan			Kommunen			Riket		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Meritvärde	256,9	264,1	256,1	221,0	221,3	221,9	206,9	206,3	206,8
Andel (%) med fullständigt slutbetyg	92,6	93,7	93,7	75,6	75,7	75,1	75,9	75,5	76,0
Andel (%) behöriga till nationella progr.	96,3	100	100	89,8	89,2	90,0	89,6	89,2	89,5

Källa: Skolverkets statistik

Inspektörerna konstaterar att skolans elever generellt når goda resultat. Som framgår av ovanstående tabell är värdena stabilt höga i jämförelse med såväl kommunen som riket. Vid en jämförelse mellan resultaten på de nationella ämnesproven och slutbetygen år 2006 kan man dock se att slutbetygen genomgående är högre än resultaten på ämnesproven. Även skolans SALSA-värde¹ visar att resultaten ligger över det förväntade värdet. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att detta kan vara en indikation på att skolans betygssättning inte fullt ut görs utifrån de nationella betygskriterierna. Skolan bör förbättra uppföljningen och analysen av elevernas resultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 så att den omfattar samtliga ämnen.

Normer och värden

I skolans uppdrag ingår även att ge elever de normer och värderingar som anges i läroplanen. I det uppdraget ingår bland annat att undervisningen skall bedrivas i demokratiska arbetsformer och att elevernas inflytande skall öka med ålder och mognad. Vidare skall eleverna ha en skolmiljö där ingen utsätts för diskriminering eller någon form av kränkningar.

Skolan har via enkäter tagit reda på hur eleverna upplever skolmiljön, om de blir lyssnade till, hur klassråd och elevråd fungerar samt om undervisningen anpassas till deras behov. Sammanställning av resultaten har gjorts i form av staplar för årskurserna F-3, 4-5 respektive 6-9. I skolans kvalitetsredovisning konstateras att enkäten visar att eleverna trivs och känner sig trygga. Någon närmare analys av enkätsvaren har inte gjorts.

Inspektörerna konstaterar att svaren inom områdena arbetsglädje och samarbete visar på en försämring bland eleverna i årskurs 6-9. Medan det blivit en för-

¹ Skolverkets analysverktyg SALSA är en modellberäkning av förväntade betygsvärden med hänsyn tagen till föräldrarnas sammanvägda utbildningsnivå, andel pojkar respektive flickor, andel elever födda utomlands, samt andel elever födda i Sverige med båda föräldrar födda utomlands.

bättring när det gäller arbetssätt och hälsa. Många av frågorna går i varandra och resultaten blir därmed svåra att tolka.

Vid de intervjuer som inspektörerna har med elever i olika åldrar framkommer generellt att eleverna upplever att det är en skola där de blir sedda och att de vuxna ingriper när incidenter som skulle kunna upplevas kränkande uppstår. Äldre elever uttrycker dock åsikter som att ”om elever blir utfrysas får de skylla sig själva eftersom det då beror på att de stört eller bråkat”. Detta kan vara ett uttryck för att skolan inte lyckats fullt ut med att få eleverna att leva sig in i och förstå andra människors situation.

När det gäller elevernas möjlighet till inflytande finns i enkäten frågor om eleverna får vara med i planeringen av skolarbetet. Där ligger svaren lågt i förhållande till andra frågor. Däremot får klassråden och elevrådet ganska gott betyg.

Inspektörerna bedömer att skolans resultat när det gäller att skapa en miljö där eleverna känner sig trygga och inte riskerar att utsättas för kränkningar är bra. Inspektörerna vill dock uppmärksamma skolan på att uppdraget enligt läroplanen även omfattar att hos eleverna skapa attityder i linje med vårt samhälles gemensamma värderingar. Elevernas möjlighet till inflytande behöver förbättras främst när det gäller inflytandet över arbetet i klassrummet (se vidare avsnittet arbetsmiljö och delaktighet).

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skollledning och intern kommunikation.

Därtill har granskats om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Arbetsmiljö och delaktighet

Utbildningen vid en fristående skola skall vara utformad så att den svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildningen inom den offentliga skolan. Enligt skollagen skall målet för utbildningen i samarbete med hemmen främja elevernas harmoniska utveckling till ansvarsställande människor och samhällsmedlemmar. Vidare skall verksamheten utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Alla som arbetar i skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde.

Det råder numera ett uttryckligt förbud mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever. Lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmålet skall bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för tra-

kasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra kränkningar. I likabehandlingsplanen skall åtgärder redovisas och den skall ses över och följas upp varje år. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7).

Skolan använder flera olika metoder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling. I de lägre årskurserna arbetar man med olika värderingsfrågor på en fast tid varje vecka. Av lärares planeringar framgår dock att detta arbete finns med i all undervisning. Skolan har kamratstödare enligt "friendskonceptet". Eleverna har även utifrån sina diskussioner om mobbning tagit fram en handbok kallad "toleransboken". Skolan har i maj 2006 upprättat en likabehandlingsplan för läsåret 2006/2007. Denna har tagits fram i samarbete med lärare och övrig personal, eleverna har dock inte varit delaktiga. I planen finns en uppräkningslista av de olika diskrimineringsgrunderna och en beskrivning av det förebyggande arbetet för att förhindra att kränkningar och diskriminering skall uppstå. Vidare finns en beskrivning av rutiner och åtgärder när någon blir eller känner sig kränkt, diskriminerad eller mobbad. Det är också angivet vem som ansvarar för att utreda och åtgärda samt att det skall dokumenteras. Därutöver finns skolans gemensamma regler angivna. Det står också vart elever och föräldrar kan vända sig när det uppstår situationer som kan upplevas kränkande. Till sist anges att likabehandlingsplanen skall utvärderas med hjälp av enkätfrågor veckan före påsklovet.

Inspektörerna bedömer att skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med lagens krav och att skolan också har ett bra arbete för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling. När det gäller medverkan av barn och elever i arbetet med likabehandlingsplanen så tydliggjorde lagstiftaren det kravet i och med förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan. Förordningen trädde ikraft den 15 oktober 2006 och inspektörerna förutsätter att huvudmannen kommer att beakta detta i sitt fortsatta arbete.

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig skall omfatta alla elever i skolan. För att ge eleverna möjlighet till ansvar och inflytande arbetar skolan med att lärare skall lyssna till och ta tillvara elevers synpunkter i olika sammanhang. Skolan använder också klassråd och elevråd som forum för ge eleverna möjlighet att bli delaktiga i skolans verksamhet. Skolans har utifrån sina egna enkätundersökningar bedömt att elevernas möjligheter till inflytande behöver förbättras. Detta bekräftas också vid de samtal inspektörerna har med eleverna. Främst är det de äldre eleverna som tycker att deras möjligheter till inflytande är otillräckligt.

Inspektörerna bedömer att skolan behöver förbättra arbetet med elevernas möjlighet till inflytande. Enligt läroplanen förutsätter elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling att de får ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för skolmiljön, samt att de får ett reellt inflytande på utbildningens utformning.

Innehåll organisation och arbetssätt i undervisningen

Den fristående skolan skall ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot vad som gäller för det offentliga skolväsendet.

Utbildningen i förskoleklassen skall stimulera varje barns utveckling och lärande. Den skall ligga till grund för fortsatt skolgång. Inspektörernas uppfattar

utifrån besök i verksamheten och intervjuer att verksamheten fungerar väl i det avseendet.

Vilken inriktning undervisningen skall ha för att eleverna skall ges möjligheter att nå de nationella målen finns angivet i målen att sträva mot i läroplanen och kursplanerna.

I Fredrikshovs slotts skola har man valt att lägga tyngdpunkten på matematik, de naturorienterande ämnena samt kommunikation. För att eleverna skall få de ämnesövergripande kunskapskvaliteterna som anges i kursplanerna arbetar skolans elever och lärare i olika ämnesövergripande projekt. Skolan har inte gjort några konkretiseringar utav de nationella kursplanerna. Inspektörerna har dock tagit del av ett flertal planeringar av undervisning i olika ämnen i olika årskurser. Dessa utgår genomgående från de nationella målen att sträva mot. De lektionsbesök som inspektörerna genomför och de samtal som förs med lärare och elever bekräftar detta.

Skolans elever är indelade i årskursvisa klasser. Samverkan över klassgränserna är omfattande särskilt i de tidigare åren. Delar av undervisningen sker i halvklass. Skolan är flexibel i sin organisation och utgår från enskilda elever och grupperns behov.

Inspektörerna bedömer att undervisningens innehåll och skolans arbetssätt ligger i linje med de nationella målen och därmed ger eleverna goda förutsättningar att nå målen.

Individanpassning och stöd

Enligt läroplanen skall undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den skall med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevers fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Från och med den 1 januari 2006 finns en bestämmelse om att upprätta individuella utvecklingsplaner vilka skall utgöra ett stöd för läraren att anpassa undervisningen till varje elevs behov. De skall även bidra till att utbildningsmålen och vägen dit skall bli tydligare för elev och vårdnadshavare.

Lärarna följer elevernas kunskapsutveckling på olika sätt och detta dokumenteras i varierande grad i exempelvis elevens "skoldagbok". Dessa uppföljningar leder också delvis till att undervisningen anpassas till elevens individuella behov. Ett arbete med att upprätta individuella utvecklingsplaner har påbörjats och de olika arbetslagen har provat olika modeller.

Inspektörerna bedömer att undervisningen anpassas till enskilda elevers förutsättningar och behov. Skolan saknar dock individuella utvecklingsplaner i enlighet med bestämmelserna. Eleverna når generellt goda resultat och många eftersträvar att nå målen för väl godkänt och mycket väl godkänt. Detta medför extra utmaningar för lärarna att anpassa undervisningen så att samtliga elever får utmaningar för att nå högt satta mål.

Enligt författningarna skall de elever som riskerar att inte nå målen få särskilt stöd i sitt lärande. Stödinsatserna skall anges i ett åtgärdsprogram som kontinuerligt skall följas upp och utvärderas.

Elever i Fredriks hovs slotts skola som riskerar att inte nå målen uppmärksammas tidigt och stödinsatser sätts in. Rektorn har huvudansvaret för att behovet utreds och att olika insatser dokumenteras. Skolans elevvårdsteam som består

av rektorn, skolsköterskan och psykologen handhar i första hand problem av psykosocial karaktär. För de elever som har rätt till det utarbetas åtgärdsprogram vilka kontinuerligt följs upp. Eleven och elevens vårdnadshavare erbjuds alltid att delta. I de åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av finns skolans insatser beskrivna. De innehåller även beskrivningar av elevens och hemmets insatser. Inspektörerna bedömer att elever i behov av särskilt stöd får sina behov utredda och att åtgärdsprogram upprättas i enlighet med författningarna.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

En fristående skola som erhållit godkännande att sätta betyg skall följa samma bestämmelser som det offentliga skolväsendet vid betygssättning. Dessa bestämmelser omfattar bl.a. skyldighet att genomföra utvecklingssamtal, upprätta individuella utvecklingsplaner (se föregående stycke) och sätta betyg i årskurs 8 och 9 utifrån de nationella betygskriterierna i grundskolans ämnen. Skolan skall också använda de betygssteg som finns angivna i grundskoleförordningen. Betygen skall även antecknas i en betygs katalog.

I de flesta årskurser genomför skolan ett så kallat ”uppstartssamtal/ målsättningsamtal” på höstterminen och ett utvecklingssamtal på vårterminen. Därutöver kan enligt skolans hemsida föräldrarna på begäran få ett skriftligt omdöme om sitt barns studieresultat och utveckling. Enligt rektorn har några sådana omdömen inte utfärdats på flera år eftersom ingen förälder begärt det. Skolan har även ett system för att via hemsidan hålla föräldrarna informerade om elevens kunskapsutveckling.

Vid utvecklingssamtalet som skall genomföras minst en gång per termin skall läraren informera vårdnadshavaren om elevens utveckling i förhållande till målen i läroplanen och kursplanerna. I samband med detta kan vårdnadshavaren begära att få detta omdöme skriftligt. Vid utvecklingssamtalet skall även en individuell utvecklingsplan upprättas (se avsnitt individanpassning och stöd).

Inspektörerna bedömer att de ”uppstartssamtal/målsättningsamtal” som skolan genomför inte uppfyller de krav som lagstiftaren ställer på ett utvecklingssamtal då de inte omfattar någon bedömning av elevens kunskapsutveckling utan endast en planering för elevens lärande och kan därmed inte ersätta dessa.

Skolan har upprättat egna betygskriterier i ett flertal ämnen. Dessa är dock inte helt i överensstämmelse med de nationella. Bland annat visar de att elevers oförmåga att passa tiden eller flit påverkar betyget. I övrigt har det lagts stor vikt vid att försöka väga in de övergripande kunskapskvaliteterna. Lärarna har i viss mån möjlighet att samverka med lärare vid andra skolor angående bedömning och betyg. Skolan har även följt upp hur eleverna kunskaper förhåller sig till elever från andra skolor när de börjat gymnasieskolan för att säkerställa att deras betygssättning är rättvisande.

En grund för att eleverna och deras vårdnadshavare skall kunna förstå bedömningen och betygssättningen är att de känner till målen och kriterierna. Av de samtal som inspektörerna har framgått att det varierar mellan olika ämnen men att det generellt upplevs som ganska tydligt av elever och vårdnadshavare.

I de nationella kursplanerna och betygskriterierna finns angivet vilka kunskaper som eleven skall ha förvärvat för att nå de olika betygsstegen. Inspektörerna bedömer att skolan utöver de nationella betygskriterierna använder kriterier

som inte är tillåtna exempelvis flit och förmåga att passa tider vilket måste åtgärdas.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. skall varje skola årligen upprätta en kvalitetsredovisning. Den skall fungera som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningarna har som syfte att bidra till att förverkliga utbildningens nationella mål samt att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Lärare, övrig personal och elever skall medverka vid utarbetandet av kvalitetsredovisningen och vårdnadshavarna skall ges möjlighet att delta.

Skolan har upprättat en kvalitetsredovisning för läsåret 2005/2006. Den innehåller en beskrivning av skolans förutsättningar och organisation. Under en rubrik "normer och värden" anges att eleverna utifrån en enkätundersökning trivs bra i skolan och känner sig trygga. Vidare anges att de äldre eleverna inte ansåg att skolans arbete med "friends" fungerade tillfredställande. Det finns dock inte angivet vad skolan avser att göra för att förbättra detta. Under rubriken "lärande och kunskap" finns ett mycket övergripande mål som kan kopplas till det nationella uppdraget men i praktiken är omöjligt att utvärdera. Under denna rubrik finns en redovisning av resultaten på de nationella proven i årskurs 5 och 9 samt det genomsnittliga meritvärdet och i vilken utsträckning eleverna fick sina val till gymnasieskolan tillgodosedda. Det finns även en redovisning av en uppföljning av hur det gått för eleverna i gymnasieskolan. Under rubriken "samverkan" redogörs bland annat för att eleverna inte har inflytande över undervisningen. Detta finns även med som ett utvecklingsområde. Sist i kvalitetsredovisningen finns flera utvecklingsområden angivna. De flesta av dessa går dock inte att koppla till skolans bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen förverkligats.

Lärarna och övrig personal har medverkat i framtagandet av kvalitetsredovisningen. Eleverna har inte medverkat och vårdnadshavare har inte getts möjlighet att delta vid framtagandet.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning behöver förbättras gällande bedömningen av måluppfyllelsen i förhållande till de nationella målen. Kopplingen mellan mål, resultat och förbättringsinsatser måste också bli tydligare så att kvalitetsredovisningen kan utgöra ett led i kvalitetsarbetet och därmed bidra till att förverkliga utbildningens mål. Elevernas rätt till medverkan får heller inte åsidosättas vilket måste åtgärdas.

Ledning och kommunikation

Stiftelsens styrelse består av ordförande och fem ledamöter, de flesta med barn i skolan. För ledningen av skolans verksamhet finns en rektor. Styrelsen fastställer budget och inom ramen för den har rektorn ansvar att bedriva verksamheten. Rektorn är adjungerad till styrelsens möten för att fortlöpande rapportera om hur verksamheten fungerar.

Skolan är indelad i tre arbetsenheter med en arbetslagsledare i varje. Dessa utgör tillsammans med rektor en ledningsgrupp. I ledningsgruppen behandlas ekonomi- och verksamhetsfrågor. Rektorn träffar även regelbundet övrig personal i olika konstellationer. Inspektörerna bedömer att ledningen av skolan fungerar bra och att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan styrelsen och rektorn vilken ger rektorn möjlighet att utöva sitt pedagogiska ledningsansvar.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgången till utbildning som skall erbjudas, öppenheten och urvalsregler, personalens kompetens samt läromedel, pedagogiska material och utrustning.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av eventuella avgifter samt skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Tillgång till utbildning

Enligt författningarna skall en fristående skola vara öppen för alla. Vid antagning till Fredrikshovs slotts skola tillämpas följande urvalskriterier, om det finns fler sökande än platser, i nämnd ordning. Barn i skolans förskoleklass, barn som har syskon i skolan eller förskoleklassen och det datum som anmälan inkommit till skolan. Utbildningen skall vidare vara avgiftsfri för eleverna och deras vårdnadshavare. Fredrikshovs slotts skola har en föräldraförening som tar ut en avgift på 300 kronor per termin och familj. Det är frivilligt att vara medlem i föräldraföreningen.

Personal

Enligt författningarna får för undervisningen endast lärare med svensk lärarexamen eller lärare med utländsk lärarexamen som av Högskoleverket fått behörighetsbevis anställas tills vidare. Lärarna skall ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Rektorn vid Fredrikshovs slotts skola uppger att skolan eftersträvar att ha lärare med lärarexamen och med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Enligt den förteckning som inspektörerna fått del av framgår att samtliga lärare utom i ämnena musik och spanska har svensk lärarexamen och undervisar i huvudsak i de ämnen de har utbildning för. Läraren i musik innehar provanställning och läraren i spanska som inom kort kommer att slutföra sin lärarexamen är anställd tills vidare. Skolan saknar för närvarande lärare med specialpedagogisk kompetens. Undervisningen i hem- och konsumentkunskap och slöjd bedrivs av lärare anställda på en närliggande kommunal skola. Inspektörerna bedömer att skolan anställer lärare i enlighet med bestämmelserna.

Stabilitet

I stiftelsens årsredovisning 2005 redovisas ett överskott på 1 068 568 kronor. Styrelsen har även lämnat en budget i balans för 2007. Skolan har fler sökande än det finns platser. Stiftelsen har enligt årsredovisningen för avsikt att fortsätta

bedriva verksamheten i nuvarande omfattning. Inspektörerna bedömer att såväl elevtillströmning som ekonomi är stabil.

Datum	Ort
2007-06-12	Stockholm

Anna Bergstedt Nordqvist
Undervisningsråd

Christina Sjögren
Undervisningsråd